

942

התאחדות עובדי ישראל
הכנסת

פרוטוקול מס' 1/ב
מישיבת ועדת החינוך והתרבות שהתקיימה
ביום ג', ד' במרחשון תשי"ז - 9.10.56
בסעה 11.15

נוכחים:

חברי הוועדה:
ס. פרסיץ - היו"ר
ר. הקטין
ב. צ. חראל
ח. מגורי-כחן
ד. צ. ר.
ה. צברי
א. רזיאל-נאור
א. תלמי

מוזמנים:

ס. אבידור - המנהל הכללי במסדר
החינוך והתרבות.
י. טריד - המטנה למנהל הכללי
במסדר החינוך והתרבות.
ה. סטנר - היועצת המטפסית במסדר
החינוך והתרבות.

סדר-היום:

א. סקירה על מערכת החינוך עם התחלת
שנת הלימודים תשי"ז.
ב. שאלות חברי הוועדה בקשר עם
הסקירה הנאל.

=====

היו"ר ס. פרסיץ: פותחת את הישיבה.

הרשו לי לברך אתכם לטובכם לעבודה
ולאחל לכולנו עבודה פוריחה.

9.10.1956

סקירה על מערכת החינוך עם התחלת שנת הלימודים תשי"ז.

מ. אבידור:

אינני יודע אם הסקירה שלי תהיה מלאה. על-כל-פנים אביא מספרים ועובדות

עד כמה שיסגמם בידינו עתה.

גני חילדים - הדבר סמן הראוי לצינו הוא, כי אחוז הגננות המוסמכות עולה מטנה לטנה. דבר זה הוא גם טוב, מדוע? מספר הגננות המסיימות טנה-טנה את בתי-המדרש לגננות עולה על מספר הגננות הנדרשות טנה-טנה כתוספת לגני-הילדים. אמנם עדיין בצפון ובדרום ובמקצת גם במרכז ישנן גננות בלתי מוסמכות מיום שהגננות המוסמכות אינן רוצות ללכת למקומות רחוקים. הן רוצות לעבור לחוראת ולהיות מורות בלתי מוסמכות; או שכלל אינן נכנסות לעבודה. טרם סיכמנו את מספר הגננות שעברו להוראת במסך שלוש השנים האחרונות. מספרן מגיע בערך ללמעלה מ-250. הגיע הדבר לידי כך שבמסרד כמעט ובסלת ההכרה שיש להטות את טנות הכשרת הגננת לזו של חמורה. וזאת משני טעמים: - לא רק מפני הטעם שאמרת שיש עודף של גננות. למשל, בטנים האחרונות נכנסו טנה-טנה לכיתה א' 400-500 תלמידות ולנו יש צורך רק ב-250. אבל הטעם השני - גננות החולכות ליטובים קטנים צריכות להיות מוכנות ללמד גם בכיתה א' ו-ב'; ועל-ידי-זה שניתן להן שנת הכשרה נוספת נוכל להכסירן לכיתות אלה. עתה אנו מתכננים כיצד לעשות זאת, אם על-ידי טלבים-טלבים כבר עתה או תתל ששנת הלימודים תשי"ח.

תלמידות בתי-הספר התיכוניים כבראזו כבר הרגישו בעובדה שיש עודף של גננות ואנו רואים הטנה בטעם הראשונה מאז טנות קיום המדינה ירידה במספר התלמידות שנרשמו לכיתה א' בבתי-המדרש לגננות. בטנה טעברה נרשמו 425 תלמידות והטנה - 364.

בתי-הספר היסודיים - המספרים

הנמצאים בידינו עתה בקטר למספר התלמידים מבוטטים, בעיקר על תקנים והמפקד יבוא רק בחודש הבא. אנו מקווים שנדע את תוצאות המפקד עוד לפני חנוכה.

מספר התלמידים הנמצאים בכל בתי-הספר בארץ - כולל בתי-ספר מיוחדים ובתי-ספר של חמיעוטנים - כ-320.000 תלומדים כ-9850 כיתות ב-1200 מוסדות חינוך. מספר מוסדות החינוך העבריים מגיע ל-1033 מתוך 1200, לעומת פסח תשט"ז שספרם הגיע ל-986. מפסח ועד סוף שנת הלימודים פתחנו עוד 14 בתי-ספר לילדי עולים. כלומר, בסוף הטנה טעברה היו לנו 1000 מוסדות חינוך עבריים.

באומרי שיש לנו כיום 1033 מוסדות חינוך עבריים, אין זה אומר שרק 33 בתי-ספר נפתחו באטר נוסדו בתי-ספר אזוריים. מספר בתי-הספר האזוריים כיום מגיע ל-37. כוללים בתוכם תלמידים מ-130 נקודות.

בעיית התחבורה היא אחת הכעיות החמורות ביותר מבין הכעיות הטונות הקטורות בהקמת בתי-ספר אזוריים ובקיומם. אין ספק, כי הפתרון הטוב ביותר הוא להצמיד תחבורה לבתי-הספר - דבר זה לא ייעטה על-ידי הסכמים וחוזים. אכן ישנן מועצות אזוריות המבקשות לעשות כן, אלא שאוטובוס אחד צריך לעלות 22.000 לאי. לכן בדעתנו, אינני יודע אם נצליח, לכלול רכיטתם של לפחות 10 אוטובוסים בתקציב הפיתוח בטביל בתי-הספר האזוריים.

בין מוסדות החינוך העבריים מן הראוי לייחד את הדיבור ולתת מספרים על בתי-הספר המוחזקים הנמצאים במעברות וביטובי עולים, אטר לא רק החזקתם נמצאת בידי המסרד. בתי-ספר אלה נמצאים ב-220 נקודות יטוב, כלומר, הם כוללים כ-220 יטובים. מספר

9.10.1956

סקירה על מערכת החינוך עם התחלת שנת הלימודים תשי"ז.

ס. אבידור:

תלמידיהם עלה, כי היתה עליה. מספרם הממוצע היה בסנת תשט"ז כ-25.000 ובראשית שנה זו - למעלה מ-31.000. המספרים אינם יציבים, כי ישנה עליה ויש ואנו מעבירים תלמידים ממקומות סונים.

יש לציין בסיפוק רב מאד סזו הפעם הראשונה מאז קום המדינה שבתי-הספר המוחזקים נפתחו בראשית שנת הלימודים והם מותקנים ומתוקנים כמעט כהלכה. נעשה מאמץ מרוכז עד למאד בקיץ על-מנת לסדר בדק בית במוסדות החינוך האלה. הוצא על כך סכום טל למעלה מרבע מיליון ל"י, וכמעט כל בתי-הספר המוחזקים נפתחו בראשית שנת הלימודים כצמד גגותיהם וחלונותיהם מתוקנים. הדבר סאנו עתה רוצים לדאוג לו הוא סזה לא יהיה מבצע חד-פעמי שיסתמר רק לעונת הלימודים, אלא יט לחנך את האנשים לסמור סתיקונים אלה יהיו לזמן ארוך.

ציוד ואספקה - גם בענין זה היו טובלים כתי-הספר המוחזקים מדי שנה בסנה ואילו הסנה יט לציין, כי אספקה וציוד הגיעו בזמן; ברוב בתי-הספר - ערב פתיחת הלימודים ובכמה מהם - עד יום הכיפורים מסום סהיו מקומות טלא היה למי לסמור את הציוד.

לאספקה וציוד הוצאו סכומים לא רק מהתקציב הרגיל, אלא מהעודפים שנסארו בסנה טעברה. בסך-הכל - 391.000 ל"י וזהו סכום העולה פי 4 על הסכום סהוצא לפני סנתיים.

בטט אחד טל האספקה לא היתה אספקה מלאה לגמרי והוא: ספרי לימוד, כי לא היו ספרי לימוד במספר מספיק וכן גם עקב כל הבעיה טל אספקת ספרי לימוד על-ידי רסות מרכזית. בקטר לכך אזכיר את ענין אספקת ספרים בעיריית תל-אביב - דבר זה עורר אותנו ואנו נקים בימים הקרובים ועדה שיהיו בה 3 נציגי מסרד החינוך והתרבות, נציג מסרד הפנים, 3 נציגי חבר סלטון המקומי, אטר חאחד מהם יהיה נציג עיריית תל-אביב והאחר - עיריית חיפה. תפקידה טל ועדה זו לבדוק את כל בעיית אספקת ספרי לימוד על-ידי הרטויות המקומיות, באיזה מידה הדבר הוא טוב, באיזה צורה לע"א. זאת. יטנן ארצות טניסו להנהיג דבר זה וכיטלו זאת. למטל, באנגליה הגיעו הדברים לידי כך סמוטרים לכל מנהל סכום כסף ואוטרים לו לקנות את ספרי הלימוד. על-כל-פנים בעיה זו תאונה לימוד.

בחינוך היסודי אעמוד על 3 ענינים:

א) החינוך הטרומ-סקצועי - ישנה הרחבה ניכרת מאד בכיתות ז' ו-ח'. יט לנו עתה 133 כיתות מהן 92 כיתות למלאכה ו-41 לחקלאות. מבין 92 חכיתות למלאכה יט לנו 16 כיתות המטותפות לנו ולאורט והיתר הן טל מסרד החינוך והתרבות. כיתות אלה מקיפות כ-6000 תלמידים. נמצא עתה בארץ סומחה טהוזמן מהולנד, מר חאוטה, כיום הוא הטפק הרטשי מסרד החינוך בהולנד; לפני כן הוא היה מנהל המחלקה לחינוך מקצועי לבנים ולבנות.

ב) בעיית המסמרת הסניה - סנת

הלימודים נפתחה עם 817 כיתות במסמרת הסניה לעומת 650 כיתות בראשית הסנה טעברה ו-540 כיתות לפני סנתיים. מתוך 817 כיתות אלה 42% במחוז תל-אביב, כלומר, תל-אביב, חולון ורמת-גן. אם כי אותן 817 כיתות מהות פחות מ-9% מכלל כיתות בתי-הספר היסודיים בארץ. כיתות מסמרת סניה אלה מתחלקות: במחוז ירוטלים - 25 כיתות; במחוז תל-אביב 344 כיתות, מהן 204 כיתות בתל-אביב, 41 - ברמת-גן; במחוז הדרום - 70 כיתות, מהן 29 בבאר-טבע, 20 - באסקלון; במחוז המרכז - 217 כיתות, מהן 28 בנתניה, 25 - ברמלה; במחוז חיפה - 116 כיתות, מהן 73 בעיר חיפה; במחוז הצפון - 45 כיתות.

9.10.1956

סקירה על מערכת החינוך עם התחלת שנת הלימודים תשי"ז.

ס. אבידור:

ג) בעיית המורים בבתי-הספר היסודיים - כזכור לכם, הדגסנו בסוף השנה שעברה שאנו חוששים למחסור במורים, כי מתוך 1000 המורים החסרים לנו ראינו שנוכל לספק 750. פנינו בקריאה למורים ומורות שיחזרו לעבודה, פנינו לצבא וההענות היתה רבת מאד. בראש ובראשונה קיבלנו 154 חיילות מבין מסיימות הסמינרים שנתגייסו לצבא. כן הטאיר לנו הצבא 50 בנות מהשנה השנייה, כלומר, קיבלנו מהצבא כ-200 מורות. הצבא הבטיח לנו מספר גדול יותר של חיילות ואנו מנהלים עתה מטא-ומתן אתם על מספר נוסף של חיילות המתגייסות עתה. כן היתה הענות לא מעטה של מורים ומורות שנטשו את ההוראת. ההענות היתה כה גדולה שאנו חיים כיום בעודף של מורים. אבל העודף מרוכז בערים, תל-אביב, ירוסלים וחיפה. יש לנו עד חיום מחסור של 40 - 30 מורים בצפון ומספר קטן בדרום. אבל למקומות אלה עודף המורים איננו רוצה ללכת. אולם יש לציין שכל הילדים האלה במחוז הצפון ובדרום לומדים, אבל לא באופן מלא. המחסור ציכר, בעיקר, בסקטור של בתי-הספר הממלכתיים-דתיים.

בדרך כלל אפשר לסכם שפתרון המחסור במורים לסנת הלימודים תשי"ז נמצא. אבל יש לנו עדיין דאגה כפולה: (1) באים עולים וילדי העולים זקוקים למורים; (2) לאחר שנקבל עתה את מספר המורים שנקבע מהצבא לא נוכל לקבל עוד מורים כעבוד 4-5 חדשים. הדאגה הכללית היא שהפתרונות לסנת תשי"ז הם פתרונות ארעיים ואי-אפשר לקוות שהצבא יתן לנו כל שנה מספר מגוייסות ועדיין ישנם מורים בלתי מוסמכים בצפון ובדרום. על-כן אנו סוברים למצוא פתרונות של קבע. פתרון של קבע הוא להגדיל את מספר תלמידי בתי-המדרס למורים.

החינוך התיכון - עדיין אין לנו מספרים בקטר לבתי-הספר התיכוניים. עתה נערך מפקד. תרוסם הכללי הוא שכבתי-הספר התיכוניים הפרטיים ישנה ירידה קטנה במספר הנרשמים. לעומת זאת ישנה עליה במספר הנרשמים בבתי-הספר התיכוניים עירוניים ובכיתות ההמשך בהתיכנות העובדות. יוצא איפוא, כי המספר הכולל של תלמידי בתי-הספר התיכוניים לא השתנה. ישנה יציבות מסויימת לגבי הסנתונים 14-17, רק בעוד שנתיים ישתנה המצב. 4 סנתונים אלה מונים 92.000 - 91.000.

בקיץ שנת תשט"ו נגסו לבחינות בגרות

2912 תלמידי בתי-הספר התיכוניים ונכסלו 30,8%; בסנת תשט"ז - 3524 תלמידים ואת התוצאות אנו מסכמים עתה.

אטר לנבחנים האכסטרניים - אין לדעת

מספרים מדוייקים, כי הנבחנים האכסטרניים אינם נבחנים בכל המקצועות בבת אחת, אלא הם מחלקים זאת למספר שנים.

מספר הסטיפנדיות - בסנת תשט"ז היו

בבתי-הספר התיכוניים 5666 סטיפנדיאנטים; מבין הסטיפנדיאנטים האלה היו 1470 תלמידים שקיבלו סטיפנדיות מהקרן המסותפת לנו ולפוכנות ויתר הסטיפנדות הן של המסרד. בסנת תשי"ז ישנם 6500 סטיפנדיאנטים ובכללם 1600 תלמידים שקיבלו סטיפנדיות מהקרן המסותפת. בסנת תשי"ז יש לנו למעטה עוד 600 סטיפנדיות שניתנו לתלמידי מכינות הסמינרים שהם בגיל חינוך תיכון. כידוע לכם קיבלנו סך של 250.000 ל"א, נוסף על התקציב המאוסר, לקרן הנחות בטכר לימוד לתלמידי בתי-הספר התיכוניים. היה לנו מטא-ומתן ממוטך עד למאד עם כל הגורמים הנוגעים בדבר, כלומר, עם ועדי ההורים בבתי-הספר התיכוניים, עם איגוד בתי-הספר התיכוניים והרשויות המקומיות. כל אחד מהגורמים הציע הצעות שונות זו מזו. לבסוף סיכמנו סקרן הנחות זו תטמט סיוע להורים מיעוטי אמצעים. אבל נביא בחטבון במספר מסויים של נקודות את רמת

9.10.1956

סקירה על מערכת החינוך עם התחלת שנת הלימודים תשי"ז.

ס. אבידור:

התלמיד, כי אין זו סטיפנדיה, אלא הנחה מקרן ההנחות ועל-כן יט לתימה תחילה למיעוטי יכולת. אנו נחלק את הסכומים לפי 3 קטיגוריות: 100 ל"י, 75 ל"י ו-50 ל"י. מקבלי ההנחות יהיו בוודאי גם בין מקבלי הסטיפנדיות. יוצא אפוא, כי הסכום בערך יכול לפתור לגמרי אב מסכר לימוד. פנינו להנהלות בתי-הספר התיכוניים שאיטו לנו רשימות שלטמות תלמידים - לאחר דיון של הנהלת בית-הספר, המחנכים, ההורים, העובדת הסוציאלית במקום שיטנה או הרשויות המקומיות - אשר לדעתם ההורים זקוקים וראויים להנחות. סאחר שלפי חשבון ממוצע של 250 ל"י ראינו שכרבע ממספר ההורים יוכלו לקבל הנחות אלה, ביקטנו שיתנו לנו רשימות של בערך כ-35% ממספר התלמידים שנכנסו זה עתה לכיתה ט'. כלומר, אם בכיתה ישנם 40 תלמידים, יגיטו לנו סמות של שליש מהתלמידים בכיתה זו אשר לדעת הוועדה זקוקים לתמיכה; ובכיתות י' עד י"ב יגיטו לנו סמות של 25%. לאחר שיהיה בידינו החומר לדיון, אנו מקווים שבטבעות הקרובים נוכל לחלק את הסכום הזה של רבע מיליון ל"י. אנו נקבע מספר נקודות המזכה תלמיד או את אכיו בהנחה זו. אבל בכל זאת נביא בחשבון את רמת לימודיו של התלמיד, כי איננו רוצים לתת הנחה לתלמיד שמצבו ירוד בלימודים ואין לו כל סיכוי וסופו נטירה. לכן אנו מבקשים שלא יגיטו לנו סמות של תלמידים כאלה. כאשר נסכם את המפתח כולו אביאו לידיעתכם.

פרסמנו כבר את תכנית הלימודים בת 4

שנות לימוד. הווסדות להשכלה גבוהה הסתתפו בעיבוד ההצעה. אנו מקווים שהיא תביא עזרה בעיקר לבתי-הספר הקטנים, כי בתי-הספר בעלי ותק רב יש להם תכניות משלהם. לאחר דיון במסדר הודענו לבתי-הספר התיכוניים שאלה אשר ירצו לבחור בצרפתית כספה ראשונה רסאים לעטות כן. כידוע לכם, עד עתה היתה חובת הספה האנגלית. אבל עתה הודענו שאפשר יהיה לבחור בצרפתית במקום אנגלית.

בזמנו מסרתי לכם, כי בניגוד לבתי-

הספר היסודיים בהם היתה הכחנה בין מורים מוסמכים לבין מורים בלתי מוסמכים, הרי בבתי-הספר התיכוניים סררה ערנוביה בשטח זה. סיינו את המורים ונתקבל מצב טוב מזה שחשכנו. מבין 1003 של מורים שנבדקו- כאן נכללים כל המורים בעלי מטרות שלמות - חרי 612 קיבלו רסיונות הוואה קבועים, כיהם מוסמכים מכל חכיונות; ל-127 מורים ישנם תארים אקדמאים מלאים, אבל חסר להם מטהו במקצוע הפדגוגיה - דבר זה קל יהיה להם להשיג. אנו נערוך להם בחיונות. הם קיבלו רסיונות מיוחדים ובוודאי יטארו מורים קבועים. לעומת זאת נתנו 185 רסיונות זמניים למורים שצריכים למלא את החסר במקצוע זה או אחר. אנו קובעים עתה ועדות עם האוניברסיטה כדי לבחון מורים אלה. מתוך 1003 מורים שסלנו 79, כי אין להם כל חכטרה מתאימה ונתקבלו רק מפני טאין מורים אחרים. אנו מקווים שנוכל למלא את חסרונם על-ידי מורים מוסמכים. הם עדיין עובדים הטנה, אבל הודענו להם טאין הם מתאימים ללמד בבית-ספר תיכון.

אשר לוועדת החינוך התיכון כראשותו של

הסופט צלטנר נתבקטה והבטיחה להגיש דין-וחשבון בקטר לצד הארגוני של בתי-הספר התיכוניים עד ל-1.1.57, כדי טאותם חסעיפים טיש להם מטמעות תקציבית נוכל לתת להם טישוי בתקציב. בטלב הטני היא אולי תרון גם בעניינים פדגוגיים.

בתי-הסדרט למורים - כאן עסינו טאמץ

גדול בטני כיוונים: להגדיל את מספר התלמידים במכיונות לסמינרים ולהגדיל את מספר התלמידים בכיתות הסמינריוניות. הטאמצים שלנו לחזרים מספר גדול של תלמידים למכיונות הוכתר בהצלחה ניכרת. בטנה טעברה היו במכיונה הראשונה של הסמינרים, כלומר, בכיתה ט' 136

סקירה על מערכת החינוך עם
התחלת שנת הלימודים תשי"ז.

מ. אבידור:

תלמידים וחשונה יש 786 תלמידים. יש ביניהם אחוז ניכר של בנים.
מבין 786 תלמידים אלה מסיימי בתי-הספר היסודיים נרשמו 322
תלמידים לכיתות ט' הצמודות לסמינרים ו-464 תלמידים נרשמו למכונות
הסמינריות לילד בתי-הספר התיכוניים, כי כיתות אלה מעונינות
למסוך בעיקר ילדי עולים. לכן סידרנו מכונות לסמינר בבאר-שבע,
לוד, רמלה, טבריה ורחובות שם הרוב הגדול הוא ילדי עולים.
אנו מקווים שחלק ניכר מתלמידים אלה נעביר לסמינרים לאחר סבתיים,
או 3-4 שנים ואולי אף נקים סמינרים נוספים במקומות הקרובים להם.
דעתי אני היא, כי אלה שנרשמו לסמינרים בוודאי ימשיכו עד הסוף
ומבין אלה שנרשמו לבתי-הספר התיכוניים בוודאי יהיה פחת אבל אין
כאן כל נזק.

הצלחנו לקבל 786 תלמידים בראש וזראסונה

הודות להענקת סטיפנדיות שקיבלו אותן 550 תלמידים מבין 786
הסטיפנדיות מתחלקות: 127 תלמידים קיבלו סטיפנדיות בגובה של
200 לאי כל אחת; 248 תלמידים - בגובה של 120 לאי; 175 תלמידים -
בגובה של 75 לאי. אגב, רבים מקבלי הסטיפנדיות הללו קיבלו גם
סטיפנדיות ממשרד החינוך והתרבות או מהתקציב הרגיל או מהקדן הסטודנט
לנו ולסוכנות. יוצא אפוא, שרבים מהתלמידים הללו פטורים לגמרי
מכל שכר לימוד. כן מקבליים תלמידי הסמינרים הוצאות
נסיעה נוסף לסטיפנדיה אחת שהם מקבלים או שתי סטיפנדיות. כלומר,
אלה שאולי ילכו לנסוע לרמלה, טבריה או עפולה מקבלים את הוצאות
הנסיעה. כזכור לכם קיבלנו למטרה זו 80,000 לאי. חזרמנו את
עיקר הסכום לכיתה ט', בסך של 67,000 לאי, וכ-10,000 לאי
לתלמידי כיתות י', י"א ו-י"ב; וכמה אלפי לירות כהוצאות נסיעה
לסמינרים עצמם. סכומים אלה ניתנו בעיקר לילדי עולים.

המאמצים לגבי תלמידי הסמינרים אף הם

נטאו פרי, אם כי בממדים יותר קטנים, כי לא יכולנו לחלק
סטיפנדיות אלא הלוואות בסך של 30,000 לאי. מספר התלמידים
בכיתה א' - מורים ומורות - בכל זאת עלה. בטנה טעברה
הוא הגיע ל-675 תלמידים - אין זה כולל את הסמינרים המקצועיים -
וחשנה הוא קרוב ל-800 תלמידים. בעיקר הדבר שמטמח כאן הוא
טחעליה היא בכיתות של צהאל וגם בסמינרים שלנו. אבל היילת
המסיימת בית-ספר תיכון ולומדת בסמינר, הרי זה בוודאי מסוים שתיא
רוצה בהוראה.

כידוע לכם אנו מאריכים עתה את שנת

הלימודים בסמינרים. הגענו להכרה ברורה ששתי השנים הרגילות אינן
מספיקות להוראה - אולי נעבור פעם ל-3 שנים אם כי זוהי פרוצדורה
יקרה ולכן יש לחיות איטיים יותר, הרי לפי טעה אנו רוצים להאריך
את החכטרה ב-3,5 חדשים.

יש לציין בסיפוק התקדמות ניכרת בחטלמות

מורים. נעטו מאמצים גדולים בטמח זה על-ידי המטרד וחטתדרות
מורים. בקיץ האחרון מלטהארץ בקורסים של חטתלמות שחטתתפנו בהם
למעלה מ-2500 מורים, אטר מהם למעלה מטני שליטים מורים בלתי מוסמכים.
דבר זה אולי גם מסביר את העובדה שיטנה עליה גדולה במספר המורים
חבלתי מוסמכים שנבטו לבחינות מילואים. כמובן שיטנו עוד טעם וחוא:
חפרט במטכורת - דבר זה אף הוא נותן דחיפה עצומה. בניסן ניגטו
בחינות 482 מורים, מורות וגננות בלתי מוסמכים; כאלול נרשמו לבחינה
1754 מרס אבל טרם ידוע כמה מהם עברו. יש לציין שמטפר הנכטלים
הוא גדול למדי.

9.10.1956

סקירה על מערכת החינוך עם התחלת שנת הלימודים תשי"ז.

ס. אבידור:

בתי-הספר למיעוטים הערבים - מספר בתי-הספר מגיע הטנה ל-117 לעומת 116 שהיו בטנה שעברה, כי נפתח בית-ספר נוסף בצפון. הטבת הכיכודאי שנמצא סם בסביבה פנה ואמר, כי מכיון שהמאהל שלהם הוא זה מפורזהם מציעים לחלק את בית-הספר סם לסניים ומוכנים לבנות חדר כיתה נוסף מתקציבם הם. מכאן בית-הספר חנוסף שנפתח הטנה.

פוטרו 24 מורים ערביים. חלקם מטעמים פדגוגיים שהם לא יצלו להוראה ובחלקם כאלה שהם ממלאים-מקום וזה 5-6 שנים שמתרים בהם טיגסו לבחינות ואין הם נגטים. חלק מהם הגיט ערעורים ואחדים מהם אולי יוחזרו לעבודה. מספר המורים בכללו עלה.

תכנית הלימודים לכתל-הספר היסודיים - תכנית הלימודים שנתפרסמה בטביל גתל-הספר העבריים היא חובה גם על בתי-הספר של המיעוטים בטינויים לפי טיב הענין. יסנן ועדות לענינים אלה. ישנה ועדה לכיתות א', ב' ו-ג' אשר כבר גמרה את כל עבודתה ותלניתה כברנסצאת תחת מלכט הדפוס. הוועדה הטניה לכיתות ד', ה' ו-ו' למעט וסלימה עבודתה והוועדה לכיתות ז' ו-ח' עדיין עובדת ומעבדים את תכנית הלימודים לערבית. ישנה תקווה שכל התכניות תוגטנה לדפוס עד סוף שנת הלימודים באופן מגביל לתכנית העברית. אנו רוצים שהטינויים אף הם יתפרסמו בערבית.

בד בבד עם עבודה זו נעסטה עבודה מאומצת ביחס לספרי לימוד. נדפסו כאן ספרי לימוד לא רעים במסך שנת לימודים זו ואנו מקווים לפרסם עוד ספרי לימוד, אשר רבים מהם מתחברים על-ידי מורת ערבי מהטורה ומחבר יהודי בעל נסיון. לרוב הטפה המטותפת ביניהם היא עברית, אם כי היא לפעמים גם אנגלית.

הכסרת מורים - סוף-סוף הגענו לדבר שלא חלמנו עליו ואנו פותחים ב-1.11 סמינר למורות ערביות. התקלה הגדולה ביותר היתה שאין מורות ערביות. כאן נעסטה פעולה רבה ואנטיים שלנו עברו מכית לכית על-מנת לגייט נערות ערביות טילמדו בסמינר. כמובן טאי-אפטר היה להטיג נערות ערביות ססיימו בתי-ספר תיכוניים, אפילו נוצריות אי-אפטר היה למצוא. על-כן גייסנו ססיימות בתי-ספר יסודיים בגיל ממוצע של 16 ומתוך 200 מועמדות כבר כחרנו 39 וישנה אחת המוטלת בספק. מספר התלמידות בסמינר יהיה 40. ניתנת להם הטלמה של החינוך התיכון והכסרה טיאורטית ומעטית ללמד בגני-הילדים ובכיתות א' ו-ב'. אזי נוכל לפתור את הבעיה הכאובה של גני-הילדים ביטוב הערבי. כן הדבר לגבי כיתות א' ו-ב'. אנו לוקחים את הבנות מכפריהן על-מנת שתחזורנה לטם. חפניסיה תהיה ביפו באותו בנין טבו היה הסמינר למורים של 3 חדטים ועברו בו למעלה מ-500 מורים. עתה תהיה זו פניסיה רק לבנות אלה. כמובן, שמתעוררת כאן הבעיה של המסך הקורטים האלה של 3 חדטים. אנו מחפטים מקום מתאים ביפו להמסך המפעל המבורך הזה.

אסיים בכמה דברים מינהליים. כזכור לכם, עם כניסת חטר ארן לתפקידו הוא עמד על כך טיס צורך להרחיב את הפיקוח המרכזי שהיה אותה טעה בן 3 חברים והוא טיפח עוד חברים אחדים. תחילה בצורה נסיונית וניתן לו הטם של המזכירות הפדגוגית. לדעתנו עלה נסיון זה יפה ובהתאם לכך טינינו את התקנות וסידורי הפיקוח. עתה קיימת מזכירות פדגוגית במקום הפיקוח המרכזי. ראט המזכירות הפדגוגית הוא המנהל הכללי של המסרד ובהעדרו - המטנה למנהל הכללי. כן יטנם 9 חברים נוספים על אלה הסניים: לקחנו סני מפקחי מחוזות - מר עדיאל שהיה מפקח מחוז המרכז ומר טוחט שהיה מפקח מחוז חיפה ולהלכה הוא עדיין מפקח המחוז, אבל נמצא 5

1966. 10. 9.

סקירה על מערכת החינוך עם התחלת שנת הלימודים תשי"ז.

מ. אבידור:

ימים בירוסלים. מבין 9 חברי המזכירות הפדגוגית ישנם 4 המקדישים את כל זמנם והם האח: עדיאל, סוחט, ניב וגולדסמיט. אלה מהווים את ועדת הקבע. 5 החברים האחרים מקדישים חלק מזמנם למזכירות הפדגוגית כמו: מר ארנון הפורט לפנסיה ונאות להמסיך 2 ימים בטבוע בעבודה במזכירות הפדגוגית; דוקטור קצנלנבוגן שהוא סגן המנהל הלללי ויקדיס לכך יומיים בטבוע; דוקטור אייזנר שהוא מפקח מחוז ירוסלים; דוקטור כוכבא שהוא מפקח במחוז ירוסלים ומר ארליך טאף הוא מפקח - כל אלה יקדישו שני ימים בטבוע למזכירות.

המזכירות הפדגוגית זהו הגוף סצריך

לרכז את כל המחשבה והתכנון הפדגוגי. המזכירות עובדת על-ידי ועדות מטנה. בראט כל ועדת מטנה עומד אחד מחברי המזכירות הפדגוגית. בראט ועדת הגנים עומד מר ארנון וכסגנית לו היא הגברת פיינסגליק. עם כניסתו של מר עדיאל למזכירות הפדגוגית נתפנה מקום למפקח במחוז המרכז. לאחר הכרזה נבחר לתפקיד זה מר פריסמן. כן נתמנה מפקח חדט בפיקוח התיכוני לאחר הכרזה דוקטור אוקס במקום מר פריסמן. דוקטור אוקס היה מנהל בית-סכר תיכוני דתי והנו כוח פדגוגי חשוב. אנו מקווים שהוא יתרום את תרומתו בטטח החינוך התיכון. כן חזר לעבודה מר טפאן.

ברצוני להוסיף ולומר בקטר לתנועות הנוער.

כי נקבעה ועדה נכבדה במטלה לבירור הענין. אבל היא טרם סיימה עבודתה.

היואר ט. פרטיץ:

תודה רבה. הייתי מבקטת שנשמע מהן תוצאות המטא-ומתן בקטר להפליות בין החינוך הממלכתי-דתי לבין החינוך הממלכתי. אנו לא סיכמנו בעיה זו, כי המטרד היה צריך לבררה יחד עם הנוגעים בדבר. עתה מבקטת ממני נטיאות הכנסת למסור לה הודעה בקטר לכך.

ר. צברי:

כן היה רצוי שנשמע מה המצב בקטר למבני.

מ. אבידור:

בענין ההפליות - שני סגני הסר טיפלו בענין זה והגיעו להסכם המביח את הדעת. מדי פעם כאשר מתעוררים ענינים, מובאים הדברים כפני סגני הסר והם בודקים את התלונות ורואים עם מי הצדק ומסדירים את הענין.

אטר לענין המבנים - היה רצוי להקדיס לכך פעם דיון מיוחד. תקציב הפיתוח טאוסר הוא דל ועלוב. אבל בתקציב הפיתוח של מסרד העבודה ישנו תקציב לטיכוני עולים והם מקימים גם בתי-ספר; כן מקיטם הסוכנות והרשויות המקומיות בתי-ספר. יוצא איפוא, כי בכל זאת נעטית עבודה רבה. אם יש לנו כיתה רק 817 כיתות במטמרת הסניה זה אומר, כי נבנו בטנה סעברה כ-400 כיתות. כמובן טיט להגדיל זאת. אבל לפי קצב הגידול, הרי עד 1960 ירוטפו טנה-טנה מגידול טבעי ועליה עד כדי 500 כיתות. רק לאחר שנת 1960 תבוא יציבות גדולה יותר. אזי יהיה גידול הכיתות בעיקר מעליה. על-כן טבעי הדבר טאם לא יקדישו טכומים ניכרים מאד לא יוכל ענין המטמרת הסניה להפתר.

היואר ט. פרטיץ:

אנו עוברים לסאלות.

9.10.1956

ס א ל ו ת

ד. הקטיון:

בזמן האחרון הופיעו ידיעות בעתונות סאותם המורים הצריכים להקנות ידיעה מקצועית אינם מקבלים את הדרך לכך ויסנה התקוסמות. לכן רצוי היה שנשמע מהו הנסיון שנצטבר בסנה שעברה בטטח זה.

אטר לספרי לימוד - אני טומעת טגם אצלנו יטנו מחסור בטטח זה, אבל לא מאנתה סיבה כמו בקרב המיעוט הערבי. במידה טזכור לי יצאו כבר סני ספרים לבתי-הספר של המיעוט הערבי והיום טמענו טעומדים להופיע עוד ספרים. אולט היה רצוי שנשמע באיזה תיקף נעטה הדבר, כי אני ביקרתי בבתי-ספר טובים של המיעוט הערבי ונבכחתי לדעת שמורים המלמדים את הילדים אוטספים הומר מקורות טובים בטפות טונות והילדים צריכים לרטום את הדברים זהו לימוד פגום מאד.

כאטר נרון בענין המכנים חילתי מבקשת סיוכא פירוט באיזה מקומות כונים, כי נוכחתי לדעת סכתתיסכות תקיבוצית למעטה לא נתנו דבר.

א. רזיאל-נאור:

מהו קנה המידה בטכיל אותן הגננות העוברות להוראה, האם דורסים מהן מבחן ידוע?

נאטר כאן טהוט סכום טל 431,000 להי לצרכי ציוד ואטפקה טכום זה בא, בחלקו מן העודפים טל הסנה טעברה. מדוע נטארו עודפים בטנה טעברה, האם לא הנה על-טלה הוציא את הכסף, כמה כטפים כאלה הוצאו, ואם נטארו כטפים בטנה טעברה מדוע לא הוצאו לאותן הטטרות טפה זעקו עליהן?

אטר לקרן הנחות לתלמידי בתי-הספר התיכוניים - האם מטרכ החינוך והתרכות לא חטב טטטט היה לקבוע סכומים טטויסיים פקרבנות ליל מל בית-ספר ולתת לה את האטטרות לתמרון בטכומים אלה, האם חטטה הנו אינה נראית יותר יעילה כאטר לאטוף את טמותיהם טל תלמידי כל הארץ? מאיזה מקור הוקמה קרן הזו, האם אלה הם כטפים רק טל מטרה החינוך והתרכות או רטויות מקומיות וגופים אחרים הקציבו לכך טכומים?

אטר לצרפתית בבתי-הספוי התיכוניים - דבר זה הוא חיוכי, אבל אני חוטכת טיס לתת טפה זו עוד בכית-הספר היסודי, בעיקר, לאור העובדה טכאט ילדים מצפון אפריקה והם מדברים צרפתית ועליהם ללמוד אנגלית - דבר זה מקטה עליהם גם בלימוד חטפה העברית. האם לא תגיע הזמן לחטוב על קבועת מקומה טל חטפה הצרפתית לילדים וצאי ארצות צפון אפריקה ענד בבתי-הספר היסודיים.

קביעת תקן המורים בבתי-הספר התיכוניים - האם נקבעו טועדים לכחינות אלה, האם נקבע היקף החומר ומה נדרס מהם? אלה אטר קיבלו רטויות זמניים, האם נקבע זמן לתוקפו טל חרטיון?

אטר להתאמת תכנית תלימודים לבתי-הספר הערבים - תכנית תלימודים לבתי-הספר העבריים היא עדיין בגדר טל נסיון, ביצד אטטר לחעבירה כבר עתה כתכנית טחיבת לבתי-הספר חטטיים, זהביטוי הזה אלפי סינוי חטטיים מהענין, הן כל סינוי באן הוא כל-כך יסודי. נדמה לי, טכאן יכולה להוצר תכנית אחרת לגמרי. רמת התלמידים ורמת המורים היא כה טונה סקטה לתגיע לאותם ההיטגים טל בית-הספר העברי. לכן כיצד אטטר לדבר על חטוואת התכניות או על חיזב הצלחת התכנית טל בית-הספר הערבי לזו טל בית-הספר העברי.

9.10.1956

ט א ל ו ת

א. רוזאל-נאור:

חתכנית לבתי-הספר החינוכיים - זה עתה הופיעה ואינני יודעת אם זהו ענין כה טיאוורטי, ובעיקר, מאחר שלא היה כל דיון בקטר לביצועה. לדעתי, יש לקיים דיון מיוחד בקטר לתכנית זו.

אטר למכנה המזכירות הפדגוגית - ברור שמזכירות זו אינה צריכה לייצג כל גופים וצריכה לרכז את טובי המחטבה והחגות בסטח החינוך. מפליא טגן חילדים צריך להיות מיוצג על-ידי סגנות. כל חכבוד וחערצה למר ארנון. אבל את גן-חילדים צריכה לייצג אותה איטיות העוסקת בכך ולא היא נגדע כלל וכלל לו הגברת פיינסגליק חיתה חברת המזכירות. לדעתי, זהו חסרון סניתן לטנות באופן דחוף.

ח. מגורי-כחן:

כידוע ישנה תכנית לימודים אחידה בבתי-הספר היסודיים. אני מניח טגם חציווד חנדרט אף הוא אחיד והאגרה סהוריים מטלמים היא לפי היטובי חציווד חנדרט. אולם ידוע לי על מקרים טל מטפחות מטופלות בילדים רבים ואומרים להם טחם צריכים לקנות את חציווד. כאטר הט ענו, כי הם טלמו את המגיע טחם טוענים, כי המורה היא הקובעת מה נדרס. האם יודע מטרד החינוך והתרבות על תופעות כאלה, כי אם חדכר בתכנית הלימודים מדוע לא יהיה הדבר באגרה מלאח והאם זה בסדר שמורה יכולה להגיד טיט לקנות חיווד זה או אחר?

ר. צברי:

מה נעטה כדי להכסיר אותן 250 גננות טעכרו להוראח?

מה נעטה לחכסרת מורים לכיתות הטרום-

מקצועיות?

מה הסיבה שקריאת מטרד החינוך והתרבות אל חמורים לחזור לעבודה מצאח חד?

מה ההד בבתי-הספר בקטר לענין ההסארות?

נדמה לי, כי במזכירות הפדגוגית אנו טקפחים את הצורות הטונות טל החינוך. מדוע אין המזכירות מייצגת את החינוך המיווד. לדעתי, המזכירות צריכה להיות גוף טיעסוק בכל עבודתו טל מטרד החינוך והתרבות וכיון שהמזכירות אינה מורכמת כך קיפחו גם את הגן. מדוע בנו את המזכירות בצורה כזו?

תיאר ט. פרטיץ:

אנו יוטכים בכנסת זו השנה הסמינית ואני רוצה לקבוע טעוד לא היה כמקרה הזה סאנו נקבל טקירה על מערכת החינוך ולא נטמע דבר על גני-חילדים. מה נסתנה כאן, מדוע איננו יכולים לקבל מספרים על הגן? אני חפצה לדעת מה קרה, האם אתם הולכים בדרך אחרת, מדוע? כי הענינים בטטח זה אינם בסדר ובעיקר במקומות הקטים ביותר והילדים נרטמים עד היום הזה ובמקומות טחם נרטמו טרם התחילו לדאוג לאפטרות טל חקמת גן. הגננות עוברות להוראח ובמקומות רבים אי-אפטר לפתוח גנים, כי הגננות אינן מקבלות מטרה באותם המקומות טסולט חעדיפויות מתיר חן עוברות מיד להוראח והמקומות הזקוקים לגננת אינם מקבלים אותה. הייתי חפצה לדעת אם דבר זה מטפיע?

19.10.1956

ט א ל ו ת

היואר ט. פרטיץ:

לא שמענו דבר על ילדים דפיקטיביים.
כן לא שמענו דבר על ההסכלה הגבוהה ועל חלכטים של המסרד בקטר
לוועדה שמינה לצרכים אלה. חיה רצוי שאנו נשמע על דברים אלה
טרם שאנו נכנסים לויכוח.

בטבה שעברה דובר שפקטר עם הארכת
סנת הלימודים בבתי-הסדרט למורים ב-3,5 חדשים תוצא תכנית מיוחדת
לכך. מהם החידושים בענינים אלה, האם הולכת ונדפסת תכנית כזו והאם
היא מקבלת צורה?

אני מניח שביום ג' הוא נוכל לקבל

תשובה לסאלות שנשאלו.

חיטיבה נפעלה בטעה 13.00.